

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΩΡΗΤΩΝ ΣΤΟ ΜΒΠ

1977 Κωνσταντίνος Θ. Τσώπρος (1958)	Γεώργιος Ι. Γεωργιάδης Σωματείο Φίλων του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού Ανδρεάδης-Ζησιάδης Α.Τ.Ε.
1981 Ελένη Παναγιωτίδου	
1986 Ζαφείριος Παπαγεωργίου	2000 Μάτα Τσολοζίδη-Ζησιάδου Αρσέν και Ρουπέν Καλφαγιάν
1987 Δημήτριος Α. Οικονομόπουλος (1986)	2002 Στέλλα Γάγαλη Σωματείο Φίλων του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού Ίδρυμα Ιωάννου Φ. Κωστόπουλου Γεώργιος Ι. Γεωργιάδης
1988 Ευάγγελος Δημητριάδης	2003 Carrefour-Μαρινόπουλος Α.Ε.
1990 Χρυσάνθη Άββοτ	2004 Μάτα Τσολοζίδη-Ζησιάδου
1991 Γεράσιμος και Μαριάννα Κοντογούρη	2005 Παναγιώτης Δράκος, Μεταξία Χατζηπατέρα
1992 Έλλη Πελεκανίδου Σταύρος Μιχαλαριάς	2007 Μίνα Παπαλουκά Δημήτριος Πόρτολος Ευθυμία Μουτσοπούλου
1993 Ιωάννης Μπουτάρης	2008 Νίκος Αλεξίου
1994 Ίδρυμα Ιωάννου Φ. Κωστόπουλου Γεώργιος, Χαρίλαος και Παρμενίωνας Μουρτζίνος Λίζα Σασαγιάννη-Στεργιοπούλου	2009 Αναστασία Ζαμίδου – Οικονομοπούλου (2008) Ειρήνη Ανδρεάδη
1995 Ντόρη Παπαστράτου (1994) Ηλίας Ταξίδης Καλλιόπη Αντωνίου-Κωτούλα	2011 Καλλιόπη Ζόγκα (1996) Δέσποινα Πετράκογλου (1992) Χριστίνα Μιχαλίτση (1998)
1996 Δωροθέα Γούδου Γεώργιος Ι. και Έλλη Γεωργιάδη Θεοδώρα Βλαστού-Δραγούμη	2012 Ευστράτιος Δούκας Δημήτριος Αθανασίου Αλεξάνδρα Ιωαννίδου (2009) Ευθύμιος Βαρλάμης
1997 Γεώργιος Ι. Γεωργιάδης Οικογένεια Καλφαγιάν Σωματείο των Φίλων του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού	2013 Άννα-Θεοδώρα Παπαδημητρίου- Τσάτσου Χάρης Ξένος
1999 Καλλίστη Δαρβέρη (1995) Αθανάσιος και Αμαλία Δαρά Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης	

20 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ
20 ΧΡΟΝΙΑ ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

20 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ
20 ΧΡΟΝΙΑ ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

«Προς το εν Θεσσαλονίκη Βυζαντινόν Μουσείον»

ΔΩΡΗΤΕΣ & ΧΟΡΗΓΟΙ

στην ιστορία
του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ –

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΙΔΕΑ ΕΚΘΕΣΗΣ

Δρ. Αγαθονίκη Τσιλιπάκου
*Προϊσταμένη Μουσείου
Βυζαντινού Πολιτισμού*

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΘΕΣΗΣ

Δρ. Ηρώ Κατσαρίδου
Ιστορικός Τέχνης
Δρ. Νικόλαος Μπονόβας
Μαρία Πολυχρονάκη
Αρχαιολόγοι

ΜΟΥΣΕΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΑ

Ευθυμία Παπασωτηρίου
Αρχιτέκτων-Μηχανικός

ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΚΘΕΜΑΤΩΝ

Δημήτρης Βλάσσης
Δήμητρα Δροσάκη
Δήμητρα Λαζίδου
Κυριάκος Μαθιός
Πέτρος Μεχτίδης
Μαγδαληνή Μουρατίδου
Γεώργιος Μπουδαλής
Αναστασία Σιάκκα
Ανέτα Τσοούκα
Συντηρητές Αρχαιοτήτων

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ – ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Δρ. Ευαγγελία Αγγέλκου
Αρχαιολόγος

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ – ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΚΘΕΣΗΣ

Μιχαήλ Δολιανίτης
Αρχιτέκτων-Μηχανικός

Αναστασία Καραμιχαήλ
Ιστορικός Τέχνης
Μεταπτυχιακοί φοιτητές ΔΠΜΣ
Μουσειολογίας
Ευαγγελία Κωστελίδου
*Φοιτήτρια Εσωτερικής Αρχιτεκτο-
νικής, Διακόσμησης & Σχεδιασμού*
Αντικειμένων

ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Γιώργος Αλεξανδρής
Γιάννης Λαγός
Μιχάλης Μίχος
Βασίλης Ρέμβος
Τεχνικοί

ΦΩΤΙΣΜΟΣ

Γιώργος Ζίγκας
Δημήτρης Μαντζούκας
Τεχνικοί φωτισμού

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Αθηνά Βλασιάδου
Χριστίνα Γουδελή
Μαρία Λαμπριανού
Όλγα Μιχαλοπούλου
Ελισάβετ Νικολαΐδου
Κυριακή Χωτίδου

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Ευαγγελία Καγιά
Βασιλική Λάκκα
Σοφία Μουστακέα

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ

Polyptychon

Στο εξώφυλλο: Η Φυγή στην Αίγυπτο (λεπτομέρεια), έργο του Εμμανουήλ Τζάνε, β' μισό 17ου αι. Δωρεά Ειρήνης Ανδρεάδη (2009)

30.05.2014 - 30.11.2014

Το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού, με αφορμή τη συμπλήρωση είκοσι χρόνων λειτουργίας του, οργανώνει εφέτος σειρά εκδηλώσεων με σκοπό την ανάδειξη του παιδευτικού και πολιτιστικού του έργου. Συγχρόνως, γιορτάζει μαζί με το κοινό της πόλης τη συνεχή και επιτυχή παρουσία του στα πολιτιστικά δρώμενα της Θεσσαλονίκης.

Σε αυτό το πλαίσιο, η έκθεση «*Προς το εν Θεσσαλονίκη Βυζαντινόν Μουσείον. Δωρητές και χορηγοί στην ιστορία του ΜΒΠ*» αποτελεί αφιέρωμα, ελάχιστη ανταπόδοση, στους δωρητές – χορηγούς, που με τη γενναιοδωρία τους εμπλούτισαν τις συλλογές του Μουσείου και διευκόλυναν το έργο του συμβάλλοντας είτε οικονομικά, είτε προσφέροντας αφιλοκερδώς τις υπηρεσίες τους.

Οι δωρεές και οι χορηγίες αυξάνουν την ικανότητα ενός μουσείου να εκπληρώσει την αποστολή του και να υπηρετήσει το κοινό του. Όμως, και οι ίδιοι οι δωρητές και οι χορηγοί ωφελούνται από τις σχέσεις τους με τη μουσειακή κοινότητα, καθώς, με τον τρόπο αυτόν, έχουν τη δυνατότητα να επιβεβαιώσουν την αφοσίωσή τους στις τέχνες, τις επιστήμες, την ιστορία. Έχοντας συνειδητοποιήσει τις παραπάνω παραμέτρους, το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού υπολογίζει ιδιαίτερα στην κινητοποίηση της κοινωνίας για την ενίσχυση του έργου του.

Παρουσιάζοντας αντικείμενα από την πλούσια συλλογή του που δεν εκτίθενται στις μόνιμες αίθουσες, η έκθεση επιχειρεί να ανασυστήσει την ιστορία του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού μέσα από τις δωρεές και τις χορηγίες του, μία ιστορία που ξεκινά πολύ πριν από την ίδρυσή του. Εικόνες, κεραμικά, χαρακτικά, νομίσματα, μολυβδόβουλλα, παλαίτυπα, αντικείμενα μικροτεχνίας, αλλά και σύγχρονες καλλιτεχνικές δημιουργίες έχουν επιλεγεί με γνώμονα την εκπροσώπηση του συνόλου των δωρεών, αλλά και της ποικιλίας των συλλογών του Μουσείου.

Από την Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων στο Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού (1958-1993)

Διάταγμα του Γενικού Διοικητή Μακεδονίας Στέφανου Δραγούμη το 1913 προέβλεπε την ίδρυση «Κεντρικού Βυζαντινού Μουσείου» στη Θεσσαλονίκη, απόφαση, όμως, που δεν υλοποιήθηκε, αλλά ούτε και ξεχάστηκε. Έτσι, με διαθήκη που συντάχθηκε το 1958, ο δικηγόρος Κωνσταντίνος Τσώπρος κληροδότησε τις «εν οικία» του «βυζαντινάς εικόνας και ένα δίσκον μεταβυζαντινής εποχής» στο «εν Θεσσαλονίκη Βυζαντινόν Μουσείον». Ακολούθησε η δωρεά της συλλογής του Δημήτριου Οικονομόπουλου το 1987, που περιλαμβάνει κυρίως εικόνες, αλλά και κεραμικά, νομίσματα, έργα μικροτεχνίας και εκκλησιαστικά έγγραφα. Το 1988 ιδρύθηκε το «Σωματείο Φίλων Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού» που διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στον εμπλουτισμό των συλλογών του

και συνεχίζει να υποστηρίζει όλες τις δράσεις του μέχρι σήμερα.

- 01. Η Ανάληψη του Χριστού, τέλη 18ου – αρχές 19ου αι. Δωρεά Κωνσταντίνου Θ. Τσώπρου, 1958
- 02. Εφυαλωμένη κούπα, 14ος αι. Δωρεά Δημήτριου Οικονομόπουλου, 1987

Ένα Μουσείο δημιουργείται (1994-2004)

Μία σειρά δωρεών σηματοδότησαν την πρώτη περίοδο λειτουργίας του Μουσείου που ξεκινά με τα επίσημα εγκαίνιά του το 1994. Ανάμεσα σε αυτές σημαντικότερη υπήρξε εκείνη της Ντόρης Παπαστράτου, μια μοναδική συλλογή χαρακτικών του 18ου - 19ου αι. που δωρίθηκε το 1995. Έως το 2004 που ολοκληρώθηκε η μόνιμη έκθεση του Μουσείου, οι συλλογές του εμπλουτίστηκαν με αγορές που πραγματοποιήθηκαν κυρίως με τη χρηματική υποστήριξη ιδιωτών και ιδρυμάτων, όπως το Ίδρυμα Ι. Φ. Κωστόπουλου, το Σωματείο των Φίλων του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού, αλλά και των μελών του. Παράλληλα, με χορηγία της οικογένειας Μαρινόπουλου και της εταιρείας «Carrefour-Μαρινόπουλος Α.Ε.» οργανώθηκε εξ ολοκλήρου η αίθουσα «Το λυκόφως του Βυζαντίου». Ο ρόλος των χορηγών υπήρξε καίριος για άλλες δραστηριότητες του Μουσείου. Χαρακτηριστική υπήρξε η υποστήριξη σειράς εκπαιδευτικών δράσεων, που πραγματοποιήθηκαν χάρη στις χορηγίες του Ιδρύματος Α. Γ. Λεβέντη, καθώς και η οργάνωση μέρους των αρχαιολογικών αποθηκών με χορηγία της εταιρείας «Παπαστράτος ΑΒΕΣ».

- 03. Οι μονές των Μετεώρων, έγχρωμη λιθογραφία, δ' τέταρτο 19ου αι. Δωρεά Ντόρης Παπαστράτου, 1995

Καλλιεργώντας σχέσεις με την τοπική κοινωνία

Στον στέρεο πυρήνα των συλλογών του Δημήτριου Οικονομόπουλου και της Ντόρης Παπαστράτου προστέθηκαν νέες δωρεές από γνωστές ιστορι-

κές οικογένειες της πόλης, ενισχύοντας τη σχέση του Μουσείου με την τοπική κοινωνία. Η Χρυσάνθη Άββοτ δώρισε τη συλλογή εικόνων της, ενώ η Καλλίστη Δαρβέρη θέλησε με δωρεές της σε ιδρύματα της Θεσσαλονίκης, όπως η ίδια σημειώνει στη διαθήκη της, «να βάλει ένα λιθαράκι για τον τόπο της». Η Θεοδώρα Βλαστού - Δραγούμη δώρισε τη συλλογή της στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης και το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού ως φόρο τιμής στη Μακεδονία, τόπο καταγωγής της οικογένειάς του συζύγου της. Αντικείμενα τέχνης δώρισαν επίσης συλλέκτες, όπως οι αρμενικής καταγωγής έμποροι έργων τέχνης Καλφαγιάν ή η Μάτα Τσολοζίδη-Ζησιάδου.

- 04. Άγιος Δημήτριος (λεπτομέρεια), χειρ Πολύκλειτου Ρέγκου, 1935 Δωρεά Καλλίστης Δαρβέρη, 1999
- 05. Το εν Χώναις θαύμα (λεπτομέρεια), 17ος αι. Δωρεά Θεοδώρας Βλαστού-Δραγούμη, 1996
- 06. Χάλκινος φύλλος Ιουστινιανού Α', του νομισματοκοπείου της Κωνσταντινούπολης, έτος κοπής 548/9. Δωρεά Μάτα Τσολοζίδη - Ζησιάδου, 2004

Η διεθνής καταξίωση του Μουσείου και το άνοιγμα στο μέλλον (2005-2014)

Η βράβευση του Μουσείου το 2005 από το Συμβούλιο της Ευρώπης αποτέλεσε σταθμό στην ιστορία του, καθώς η διεθνής αναγνώριση κινητοποίησε πολλούς πολίτες, οι οποίοι συνεισέφεραν στην ενίσχυσή του με δωρεές και χορηγίες. Παράλληλα το Μουσείο, διευρύνοντας τους ορίζοντές του, εμπλούτισε τη συλλογή νεότερων και σύγχρονων έργων τέχνης με θέματα που σχετίζονται με τη βυζαντινή ή μεταβυζαντινή περίοδο. Στο πλαίσιο αυτό, το 2007, η Μίνα Παπαλουκά, κόρη του γνωστού ζωγράφου της γενιάς του 1930, δώρισε το έργο *Ωράριο* και ο Νίκος Αλεξίου αντίστοιχα τμήμα της εγκατάστασης *Το Τέλος*, που εκπροσώπησε την Ελλάδα στην 52η Μπιενάλε της Βενετίας το 2007. Μέχρι και τις μέρες μας υπάρχει μια συνεχής ροή δωρεών που εμπλουτίζουν τις συλλογές του Μουσείου, σχεδόν σε ετήσια βάση, και αποδεικνύουν την ενεργή συμμετοχή των πολιτών, της τοπικής κοινωνίας και όχι μόνον, στο έργο του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού.

- 07. Παναγία του Πάθους η Παμμακάριστος (λεπτομέρεια), β' μισό 16ου αι. Δωρεά Ειρήνης Ανδρεάδη, 2009
- 08. Τμήμα λινού και μάλλινο κιτώνα, 6ος-7ος αι. Δωρεά Ευθυμίας Μουτσοπούλου, 2007
- 09. Σπύρος Παπαλουκάς, Η προσκύνηση των Μάγων, από το έργο *Ωράριο*, 1924. Δωρεά Μίνας Παπαλουκά, 2007
- 10. Μολυβδόβουλλο του Κατακάλων Κεκαυμένου, 11ος αι. Δωρεά Δημήτριου Πόρτολου, 2007
- 11. Νίκος Αλεξίου, Παράσταση από το έργο *Το Τέλος* (λεπτομέρεια), εμπνευσμένο από το μαρμαροθέτημα της Μονής Ιβήρων, 2007. Δωρεά Νίκου Αλεξίου, 2008